ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН
Ш Е Ш І М

2025 жылғы 24 қаңтар №1513-24-00-2/4196 іс Ақтөбе қаласы

Ақтөбе облысының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты құрамында: судья С.С.Сәрсенованың төрағалық етуімен,
сот отырысының хатшысы Б.С.Кожагулова отырып,
ашық сот отырысында қойылған талап бойынша азаматтық істі қарады:

ТАЛАП ҚОЮШЫ:
«Ақтөбе облысы Байғанин ауданы Қарауылкелді ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі

ЖАУАПКЕР:
жеке кәсіпкер Дияна Асылқызы Тастанова

ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫ:
1. Мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану.
2. Тұрақсыздық айыбының сомасын өндіру.

СОТҚА ҚАТЫСҚАНДАР:
тараптардың қатысуынсыз

<u>СИПАТТАУ БӨЛІГІ:</u>

2024 жылғы 27 қарашада мемлекеттік сатып алудың баға ұсыныстарын сұрату тәсілі арқылы талап қоюшы (тапсырыс беруші) және жауапкер (өнім беруші) арасында тауарларды мемлекеттік сатып алу туралы № 97 шарты жасалды.

Шартқа сәйкес жауапкер талап қоюшыға шарт күшіне енген күннен бастап 15 күнтізбелік күн ішінде жалпы сомасы 279120 теңгеге 8 дана кресло жеткізуге міндеттенген.

20.12.2024 жылы шарт бұзылды.

Талап қоюшы жауапкердің мемлекеттік сатып алу туралы шартының міндеттемелерін орындамағаны үшін оны мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тануды және 1675 теңге тұрақсыздық айыбының сомасын өндіруді сұрады.

Талап қоюшыдан істі өкілінің қатысуынсыз қарау туралы өтініші сотқа келіп түсті.

Сот отырысының уақыты мен орыны туралы тиісті түрде хабарландырылған жауапкер сот отырысына қатысқан жоқ.

Сот, Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің (әрі қарай – АПК) 196-бабының талаптарын басшылыққа алып, істі тараптардың қатысуынсыз қарауға мүмкіндік бар деп ұйғарды.

УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:

Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 272, 277 баптарына сәйкес (әрі қарай – АК) міндеттеме - міндеттеме шарттары мен заң талаптарына сәйкес тиісінше орындалуға тиіс. Егер міндеттемеде ол орындалатын күн немесе ол орындалуға тиісті уақыт кезеңі көзделсе немесе анықтауға мүмкіндік берсе, міндеттеме сол күні немесе тиісінше сол кезең ішінде кез келген уақытта орындалуға тиіс.

«Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңының (бұдан әрі – Заң) 12-бабының 4-тармағына сай мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімі өздерімен жасалған мемлекеттік сатып алу туралы шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілердің тізбесін білдіреді. Осы тармақтың бірінші бөлігінің 1) тармақшасында көрсетілген жағдайда, мемлекеттік сатып алуды ұйымдастырушы, мемлекеттік сатып алуды бірыңғай ұйымдастырушы, тапсырыс беруші не уәкілетті орган әлеуетті өнім берушінің немесе өнім берушінің Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын бұзу фактісі туралы өздеріне мәлім болған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей, мұндай әлеуетті өнім берушіні немесе өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюмен сотқа жүгінуге міндетті.

Талап қоюшы сотқа аталған талап қоюымен уақытылы жүгінген.

Іс материалдарынан мемлекеттік сатып алудың баға ұсыныстарын сұрату тәсілі арқылы жүзеге асырылғандығы, жауапкердің шартта көзделген міндеттемелерін орындамағандығы анықталды.

АК-нің 359-бабына сәйкес жауапкер міндеттемені тиісті дәрежеде орындау үшін өзіне байланысты шаралардың барлығын қолданғанын дәлелдеген жоқ, талап қоюшының уәждерін жоққа шығаратын дәлелдемелерді сотқа ұсынған жоқ.

Жауапкер мемлекеттік сатып алуға өз еркімен қатыса отырып, жасалған шарттың талаптарын қабылдап, тауарды белгіленген мерзімде жеткізуге міндетті болды.

Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасына сәйкес жауапкермен шарттың орындалмау салдары оны мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тануға негіз болып табылады.

Құжатқа қол қойылған: Сәрсенова С. С., 27.01.2025
Заңды күшіне енген күні: 04.03.2025, судья Сарсенова С. С., 05.03.2025
1513-24-3-1/4882

Сот азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің негізі ретінде өнім берушінің кінәсін ескере отырып, оның шартты орындамау салдарынан тапсырыс беруші үшін туындаған жағымсыз салдарларды, яғни шартты жасасу кезінде үміт артуына құқылы болғанынан едәуір дәрежеде айырылуына келтірген залалды назарға алып, талап қоюды қанағаттандыруды, жауапкерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тануды дұрыс деп санайды.

№2 талап бойынша.

АК-нің 293-бабына сәйкес борышқор міндеттемесін орындамаған немесе тиісінше орындамаған ретте, атап айтқанда, орындау мерзімін өткізіп алған ретте несие берушіге төлеуге міндетті, заңдармен немесе шартпен белгіленген ақша сомасы айып төлеу (айыппұл, өсім) деп танылады. Айып төлеу туралы талап бойынша несие беруші оған келтірілген залалдарды дәлелдеуге міндетті емес.

Шарттың 7.4. тармағына сай өнім беруші тауарды жеткізуден бас тартқан немесе шарт бойынша тауар жеткізу мерзімі өткен күннен бастап, бірақ шарт қолданысының аяқталу мерзімінен кешіктірмей, күнтізбелік он бес күннен аса мерзімге тауар жеткізу мерзімін өткізіп алған жағдайда, тапсырыс беруші өнім берушіден мерзімі өткен әрбір күн үшін шарттың жалпы сомасының 0,1 % мөлшерінде тұрақсыздық айыбының (айыппұл, өсімпұл) сомасын өндіріп ала отырып, бір жақты тәртіпте осы шартты бұзуға құқылы.

Талап қоюшы ұсынған тұрақсыздық айыбының есебін жауапкер даулаған жоқ, шарттағы міндеттемелерін шарт бұзылғанға дейін орындаған жоқ, сондықтан талап қоюшының бұл бөлігіндегі талабы қанағаттандырылуға жатады, жауапкерден талап қоюшының пайдасына 1675 (279120х0,1%х6) теңге тұрақсыздық айыбының сомасы өндірілуі тиіс.

АПК-нің 117-бабына сәйкес жауапкерден мемлекет кірісіне 1896 (1675х3%+1846) теңге мөлшерінде мемлекеттік баж сомасы өндірілуге жатады.

<u>ҚАРАР БӨЛІГІ:</u>

АПК-нің 223-226-баптарын басшылыққа алып, **сот**

ШЕШІМ ЕТТІ:

Талап қоюшы «Ақтөбе облысы Байғанин ауданы Қарауылкелді ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінің жауапкер жеке кәсіпкер Дияна Асылқызы Тастановаға мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану, тұрақсыздық айыбының сомасын өндіру туралы талап қоюы қанағаттандырылсын.

Құжатқа қол қойылған: Сәрсенова С. С., 27.01.2025

Заңды күшіне енген күні: 04.03.2025, судья Сарсенова С. С., 05.03.2025

Жеке кәсіпкер Дияна Асылқызы Тастанова мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп танылсын.

Жеке кәсіпкер Дияна Асылқызы Тастановадан мемлекет кірісіне 1675 (бір мың алты жүз жетпіс бес) теңге тұрақсыздық айыбының сомасы, 1896 (бір мың сегіз жүз тоқсан алты) теңге мемлекеттік баж сомасы өндірілсін.

Шешімге Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің 403, 404-баптарының талаптарын сақтап, осы сот арқылы Ақтөбе облыстық сотының азаматтық істер жөніндегі сот алқасына шешім түпкілікті нысанда шығарылған күннен бастап апелляциялық шағым, прокурордың өтінішхаты бір ай ішінде берілуі мүмкін.

Судья **С.С.Сәрсенова**

Құжатқа қол қойылған: Сәрсенова С. С., 27.01.2025

Заңды күшіне енген күні: 04.03.2025, судья Сәрсенова С. С., 05.03.2025

1513-24-3-1/4882